

Foi'a acésta' ese in tóta joi-a, — dar prenumeratiunile se primescu in tóte dílele.

Pretulu pentru Austria pe anu 6 fl. v. a. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. pe trei lune 1 fl. 50. cr.; pentru alte tieri: pe anu 7 fl. 20 cr. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. 60 cr. pe trei lune 1 fl. 80 cr.

Tote scrierile si banii de prenumeratiune sunt de a transmite la Redactiune: 32 — Strat'a lui Leopoldu Nr. 33.

Pentru ce ? — éc' asié !

Omenimea, in nedreptatea si partinirea sa sfasie fara crutiare pe nerodi.

Dar, pentru Dumnedieu, fiti mai indulgenti condamnandu acésta turma: nu uitati, cá ea forméza bas'a fundamentala a societátii.

Lumea ar paré tabloulu celu mai tristu, celu mai monotonu, de ar fi compusa numai de intieiepti.

* * *

Fara nerodi, perfidi'a, injosirea, hoti'a, calomni'a, siarlata'ni'a, suficien'ia lingusirea, vanitatea, si alte mii de mici nuantie, aru dispare cu totul in cátu acestu mare tablou numitu *Lumea* ar deveni obositoriu, lipsindu-i concursulu acestoru motori ai societátii.

* * *

Nerodii dara sunt de utilitate publica.

Si principalulu loru meritu e tocmai aceea ce se pare, la prim'a vedere, cá este principalulu loru defectu: ei nu rationéza, séu mai bine, tóta ratiunea loru se cuprinde in respunsulu: **Éc' asié !**

* * *

Intréba pe unu principe: pentru ce este surdu la strigatulu unei natiuni intregi ?

Pe unu ministru: pentru ce se inganfa de incapacitatea sa ?

Pe unu deputatu: de ce se abtiene la voturile salutare natiunii sale ?

Pe unu functionariu: de ce este servilu cu cei mari si arogantu cu cei mici ?

Respunsulu loru va fi: **Éc' asié !**

* * *

Intréba pe unu literatu ! de ce face politica in locu de literatura ?

Pe unu filologu: de ce pocesce limb'a ?

Pe unu umoristu: de ce n'are sare ?

Pe unu jurnalistu: de ce-si vinde pén'a ?

Pe unu poetu: de ce tortura pe lectori cu versuri schiöpe ?

Pe unu bactielu: de ce fuge de la scöla, perdiendu timpulu cu jurnalistic'a séca séu cu discursuri publice insipide ?

Intréba-i, si toti pana la unulu ti-voru respunde: **Éc' asié !**

* * *

Intréba pe unu autoru dramaticu, de ce compune piese, in cari *patiesce* numai elu ?

Pe unu directoru de teatru: de ce asardéza pe scena comedii clasice, reu interpretate de artisti si reu intielese de spectatori ?

Pe unii actori: de ce nu se asociéza intre dinsii, in locu de a plati din munc'a loru o lista civila unui dictatoru de culise ?

Pe unele actritie: de ce cauta a fi respectate numai ca artiste, ér nu si ca femei ?

La acéste intrebári, vei capeté acela-si respunsu: **Éc' asié !**

* * *

Intréba pe unu tata de familia: de ce se ruina cu D-n'a X, si neglige educatiunea copiiloru sei ?

Pe unu bacanu avutu: de ce si-marita sét'a cu unu lifuroiu de logofetielu ?

Pe unu negutiatoriu: de ce face creditu unui *fasionabilu*, ce n'are alta avere nici chiaru in perspectiva, de cátu venitulu jocului de carti ?

Pe unu elegantu: de ce cumpera aceea-si haina cu indoitu pretiu ?

Pe unu patriotu de ocaziune: de ce a dísu *da* si n'a avutu curagiulu de a díce *nu* ?

Pe unu camatariu: de ce imprumuta cu suta la suta si in conditiuni de a riscá sumele imprumutate din caus'a lacomieii sale?

Pe o dama frumósá: de ce pune albu si rosii pe obradiu, candu peliti'a naturala i vine mai bine? Intreba-i, si toti ti-respundu: **Éc' asié!**

* * *

Si cu tóte acestea, nerodii, o mai repetámu, sunt totu asié de utili ca si ómenii de spiritu, a carora ei sunt Providenti'a.

Nimicu nu este de prisosu in natura: deci, ei trebuie sê-si deplinésca misiunea lorú aci josu.

Sórele e ardietoru, inse de l'ar fi suprimatu bunulu Domnedieu, omenimea n'ar fi potutu esistá Plói'a, candu cade in torente, e superatória; inse suprimédu-se, vitalitatea s'ar stinge.

Suprimati pe nerodi, si causele perdute nu voru mai gasi aperiatori; suprimati-i, si industriale riscate nu voru mai avé sprijinitori; suprimati-i, si reputatiunile usurpate nu voru mai esistá; suprimati-i, si se va perde deosebirea între bine si reu.

Mi-iau caciul'a pana la pamentu denaintea nerodiloru, repetendu acestu cuventu alu Evangeliului: „fericiti cei saraci cu duhulu, cá aceia voru mosteni imperati'a ceriului.“

Scrisorile lui Pacala câtra Tandala.

Frate de cruce!

Te vei mirá vediendu, cá ti scriu din Paris. Lucru fórte naturalu! E sesonulu nebuniloru, — nu e mirare dar, cá si eu me luai dupa lume...

Caus'a principala inse pentru ce am parasitu patri'a si am venitu aici e: cá sum — avutu.

Da, sum avutu, am facutu unu haupttreffer si acum nu asiu in schimbá nici chiar cu — fondulu teatrului natiunala.

Indata ce am primitu banii la mana, facui si eu ca alti multi romani, me lapedai de próst'a mea natiune — si pasii in lumea larga, am pornitu la voiajia in Evrop'a, pe scurtu, lapedai opincile si me facui cavaleru intregu.

Se intielege de sine, cá mai nainte de tóte mi cercai o — adorata, pe carea o iubiamu de multu, pre cum me iubiá si ea de multu...

Si asié indeplinu fericitu si urmarindu idealulu meu — venii si me asiediai aici.

Trei díle numai, si Rebec'a, dulcele meu angeru, (dupa ce s'ar fi botezatu de crestina,) deveni fidel'a mea socia, si mi promise, cá nu va mai jocá pe fune, nici nu va mai calari in circusu.

Poti cugetá ce omu fericitu sum eu! Am o multime de amici si in câte-va díle am facutu fórte mare cunoscintia — pe langa tóte cá nici ideia n'am de limb'a franciuzésca. Cu nevést'a inca numai prin semne me potu intielege — dar eu si asié sum indestulitu!

Nu este dí lasata de Domnedieu sê nu fia la mine vr'unu banchetu, jocu séu alte petreceri.

De multe ori me asiediu intr'unu scaunu móle si pana ce nevést'a necasesce pre cavaleri si si-petrece, pana atunci eu cugetu la cele trecute...

Ce lucruri prozaice au fostu acele...

A lucrá la sóre; in frigu si in caldura; a studia cu ani intregi, ca sê poti capetá o slugibutia; a strigá in lumea larga contra nedreptátiloru, fara ca sê aiba vr'unu resultatu.

Séu, cátu de ridiculosu mi pare acum luptele natiunale de la voi si alte lucruri ciudate.

Bine a dísu Br... cá la Paris, sunt alti gendarmi, alte ciacaue.

Aicé este viétia, nu la voi! Aici sunt amici fideli si aici e stimatu omulu ca omu.

Nu sciu cum s'a intemplatú, cá cine va a descoperitu, cá eu sum Romanu.

Eram desperatu cu totulú, cá m'oru paresi amicii. — Dar de unde?...

— Ah! Moise — asié me numescu ei, desi nu mai nevést'a mea a fostu jidan'a — Rumén? Rumén?

Cum s'a descoperitu originea mea, peste o óra me impresurara o multime de boiari din Romani'a.

Cu ei apoi me mai intielesei cane-canescé si insemnu de amicitia, am fost constrinsu, — sê imprumutu pe fia-care câte cu câte-va sute.

Dar pentru amici ce nu sacrificá omulu?!

Mi-enerara apoi ce viétia fericita au boierii carii petrecu aici, — au creditu fórte mare!

Poti vedé, frate Tandala, cá acum cauta sê faci cum face lumea, — pentru aceea ti-am si scrisu — ca unui prietenu vechiu — si éta te si svatuiescu, ca sê lasi tóte nebuníle natiunale si romanesci — si totu pune pe loteria, pana vei ajunge omu fericitu ca mine.

In locu sê conferesci pentru nescé lucruri próste cum sunt de exemplu pentru scóle, biserici, societáti, biblioceti, teatru — mai bine — pune pe loteria.

Ce lipsa au romanii de acele? se traimi pana potemu, — cá apoi déca vomu mori totu morti vomu fi.

Fii dar intieptu si fá cum te-am invetiatu eu; si cum facu multi la noi.

Cátu mai curendu ti-voiu scrie despre miscá-rile de aici, si pana atunci remanu alu teu frate de cruce.

Pacala.

TRÉNCA si FLÉNCA.

T. Unde fusesi, sora draga, de nu te-am vedutu atât'a vreme?

F. Am umblatu prin Orbi'a-mare.

T. Ce ai cautatu acolo?

F. Am avutu de lucru la protopopulu Crisiu.

T. Ce vorbesci tu de aceste? Dapoi câ protopopulu acela nu siede acolo, câ-ci Orbi'a-mare nu cade in protopopiatulu seu!

F. Ba dio acela siede acolo.

T. Si-apoi ispravit'ai bine cu elu?

F. Ba.

T. Cum asié?

F. D'apoi me dusei la elu, inse nu potui intrá, ca-ci in tinda mi-stete in cale gazdó'a dsale, o calvina cu numele Sári, carea me intrebá ce vreu? I spusei. Ea se duse inlaintu, si fiiindu usi'a deschisa, audfi cum intrebá protopopulu câ cine e p'afara? Sári respunse: „Egy oláh nyevászta!“ Protopopulu i díse: lasa intre! Sári esí la mine si mi-spuse, câ parintele protopopu asta-di nu póte primí pre nime.

T. Se vede, câ Sári grigesce bine de parintele protopopu.

F. Bine dio acea, candu e frigu nu lasa pe pop'a nici la bisericá.

Se cauta!

Invetiatorii din protopopiatulu Oradei-mari aru tiené bucurosú o conferintia invetiatorésca, inse n'au conducatoriu, se cauta dar unu conducatoriu.

Friptur'a de gâsca.

Dupa unu prandiu intrebá o dama pe vecinulu seu, câ de ce s'a pusu friptura de gâsca totu-de-una innaintea ei. „Dieu“ respunse acest'a „nu sciu care ar fi caus'a; dar intrebarea dtale atât'a e de unica, incâtu de câte ori voi vedé o gâsca, totu-de-una mi-voiu aduce aminte de dta.“

Imprumutu bunu.

Nesce baeti intrecuti cari treceau pe langa o betrana ce maná nesce magari, o salutara: „Buna deminéti'a, mam'a magariiloru!“ „Buna demanétia, copii mei!“ respunse bab'a.

TANDA si MANDA.

T. Frate Mando, fostu ai la dieta?

M. Fostu.

T. Ce nou scii de acolo?

M. D'apoi unu deputatu magiaru a dísu, câ déca nu se va votá ajutoriulu pentru veduvele honvediloru, prin acést'a natiunalitátiloru li se va face nedreptatea cea mai mare.

T. Vedi câtu de mult u ne iubescé dsa!

Datin'a nu este a dóu'a natura.

(Discursu tienutu in siedinti'a casinei romane din O.)

Domniloru! — (Diserantele se uita impregiuru si nu vede nici o dama apoi continua:) si Domniloru!

Se díce, câ datin'a este a dóu'a natura a omului!

Eu inse sum de parerea contraria! (Sé audímu, sé audímu.)

Pentru ce?

Voiu desfasiurá parerile mele indata. (Bé unu pocalu de apa, publiculu incepe a tusi.)

Am esperiatu, domniloru, — câ-ci am avutu adesea ocaziune, — câ datin'a nu este a dóu'a natura a omului! (Bravo! Sé audímu!)

Asié e!

Câ-ci déca datin'a ar fi a dóu'a natura, atunci de locu nu ar fi datina, ci — a dóu'a natura (Voci, asié e, bravo, aplause prelungite,) inse natura — dupa parerea mea nu este numai una a nume: natur'a naturala. (Aplause, asié, sé audímu.)

Din aceste dar, speru, câ ati potutu vedé si v'ati potutu convinge, câ datin'a nu este a dóu'a natura. — Si de órace timpulu e naintatu — multiamindu-ve de pacinti'a cu care me ascultarati incheiu pentru astadata cu: Datin'a nu este a dóu'a natura. — Quod erat demonstrandum! (aplause prelungite, plóia de cunune, si strigate de sé traiésca.)

Dorinti'a unui morbosu.

Unu omu greu bolnavu díse medicului seu, câ ar dorí, ca sé-lu sectiuneze dupa mórté.

— Pentru ce? — lu intrebá mediculu.

— Pentru câ m'asiu simtí fórté nefericitu, déca nu asiu scí caus'a bólei mele.

Frigu de optu-spre-diece graduri.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoru: Iosifu Vulcanu.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. Piat'i'a Pesciloru Nr. 9.